

Novum Naswod

Naszvadi közéleti lap / 2024. július - szeptember, XIV. évfolyam, 3. szám

Nesvadský spoločenský časopis / júl - september, 2024, XIV. ročník, 3. číslo



Mindenkit érint - Týka sa to každého

Önkormányzati beszámoló

Rövid összefoglalóban beszámolok a júniusi és augusztusi önkormányzati ülésen történekről.

Amennyiben az olvasó részletesebb információra kíváncsi, a jegyzőkönyvek megtalálhatóak Naszvad város honlapján a <https://www.nesvady.sk/onkormanyzat-1/kepviselo-testulet/a-kepviselo-testuleti-ulesek-jegyzokonyvei> menüpont alatt.

Az önkormányzat 21-ik ülésére 2024. június 27-én került sor. Az első napirendi pontban beszámoló hangzott el az elmúlt időszakban teljesített feladatokról, és az elmúlt havi rendőrségi tevékenységről. A második pontban kiértékelésre került a város költségvetésének teljesítése 2024 március 31-hez a főellenőri beszámolóval együtt. A harmadik napirendi pontban a Naszvadi napok 2024 rendezvény szervezéséről volt szó. A képviselők megszavazták a díjazatokat, köszönő levelet kapnak eddigi munkájukért: Gáspár Mária, Mgr. Danka Molnárová, Balogh Rebeka, Haris Zoltán, Bazsó László, a Magyar tanítási nyelvű alapiskola, a Hurban utcai óvoda. Naszvad város 2024-es díját Dobosi Róbert kapja a CSEM-ADOK-ban végzett tevékenységért és az önkormányzatban végzett több éves munkájáért. A polgármesteri díjat Haris Ernő vállalkozó kapja.

A további napirendi pontokban jóváhagyásra került az önkormányzat és a főellenőr 2024 második féléves munkaterve. Következőkben a jóváhagyásra került a Villamosművek számára egy 63m²-es telek eladása melyen majd a egy transzformátor állomás kerül kiépítésre. Következett a Sport utca 4-ben megüresedett lakás bérletének odaitélése és az ott lakók bérleti szerződésének meghosszabbítása 2027 július 31-ig. Ezután a napirend szerint területrendezési pontok kerültek jóváhagyásra melyek által közterületek tulajdonjoga kerül át a városra, majd a képviselők elfogadták egy pályázat beadását kb. 270 000 Eur értékben, mely a városi park teljeskörű felújítását és az üdülőzónában egy park létrehozását tenné lehetővé 8% önrésszel. Következett a főellenőr által elvégzett ellenőrzésekről szóló beszámoló, melyet a képviselőtestület tudomásul vett. A képviselők tudomásul vették és jóváhagyták a főellenőr által kérvényezett engedélyt mely alapján más önkormányzatoknál is végezhet tevékenységet. Az utolsó napirendi pontban a Thermál Nesvady, kft. alapszabályzata értelmében jóváhagyták az eddigi ügyvezető visszahívását és az új ügyvezető kinevezését

Ondrej Šuba személyében, aki szintén visszahívásra került a kft. felügyelő tanácsából.

2024 augusztus 22-én került sor az önkormányzat 22-ik ülésére. Az első napirendi pontokban a feladatok teljesítése és a rendőrségi beszámoló került tudomásul vételre. A következőkben Naszvad város költségvetésének teljesítése 2024 június 30-hoz és a főellenőr beszámolóját szavazták meg a képviselők. A továbbiakban a Helyi művelődési központ és a Sporthotel féléves beszámolója következett a 2024 első félévének gazdasági eredményeiről. Kiértékelésre került a város kinnlévőségeinek és hátralékainak behajtásáról szóló beszámoló 2024 június 30 – hoz, majd a polgármester költségvetési intézkedését vette tudomásul az önkormányzat. A továbbiakban a COFEE RIO által benyújtott kérvényt ingatlan bérbevételére vette tudomásul a testület, és nyilvános pályázatot hirdet a bérletre volt bank feletti helyiségekre bérletére. A következő napirendi pontban 18/2024 – XII pontjának megszüntetésére és a Villamosművek részére leterhelt telek újbóli jóváhagyására került sor. Majd az üdülőzónában kiépítendő transzformátor állomás alatti telek adásvételi szerződését hagyták jóvá a képviselők. További pontokban területrendezési ügyeket tárgyalt az önkormányzat melyekkel a közterületek tulajdonjogát rendezi. A napirend XV. pontjában tudomásul vette a Szolgáltatások házában levő papírkerekedés bérletjének változását.

Az önkormányzat tudomásul vette az EnviroLab Kft. egészségügyi központban lévő bérleményeinek bérleti szerződésének meghosszabbítására benyújtott kérvényét és a közzététel után javasolja újratárgyalni.

A következő napirendi pontokban mezőgazdasági területek bérleti szerződéseinek meghosszabbítására került sor az AGROCOOP IMEL, a.s. és az AGRORENT, a.s. részére, a képviselők a bérleti díjat 135 – Eur/ha/év a bérleti időtartamot 2029 október 31-ig határozták meg.

Az utolsó előtti napirendi pontban a Sport utca 4-ben levő lakás bérletijogának odaiteléről döntöttek a képviselők.

Az utolsó pontban a Sport és ifjúsági bizottság egyik tagjának lemondása okán új tagot neveztek ki a bizottság elnökének javaslatára, Bazsó Attila személyében.

Kelemen Zoltán



Mindenkit érint - Týka sa to každého

Správa zo zastupiteľstva

Vo svojom zhrnutí o činnosti samosprávy sa pokúsím stručne informovať o júnovom a augustovom zasadnutí mestského zastupiteľstva.

Ak má čitateľ záujem, podrobnejšie informácie nájde na stránke Mesta Nesvady <https://www.nesvady.sk/samosprava/mestske-zastupitelstvo/zapisnice-a-uznesenia-mz/>

21. zasadnutie mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo 27 júna 2024. V prvých bodoch jednania odznela správa o kontrole plnenia úloh za predchádzajúce obdobie, správa o činnosti mestskej polície za predchádzajúci mesiac. V druhom bode jednania poslanci schválili Správu o plnení a čerpaní rozpočtu mesta Nesvady k 31.3.2024 a správu hlavnej kontrolórky k plneniu rozpočtu. V treťom bode jednania zastupiteľstvo vzalo na vedomie informáciu o organizačnom zabezpečení podujatia Nesvadské dni 2024. Poslanci schválili udelenie ďakovných listov pre Máriu Gáspárovú, Mgr. Danku Molnárovú, Rebeku Baloghovú, Zoltán Harisa, Ladislava Bazsóa, pre Základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským v Nesvadoch a pre Materskú školu na ul. Hurbanova v Nesvadoch, udelenie ceny mesta za rok 2024 pre Roberta Dobosiho za odvedenú prácu v CSEMADOKu a v mestskom zastupiteľstve a udelenie ocenenia Cena primátora za rok 2024 pre podnikateľa Ernesta Harisa.

V nasledujúcich bodoch bol schválený plán práce mestského zastupiteľstva na druhý polrok 2024 a plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta na druhý polrok 2024.

V ďalšom bode jednania bol udelený predbežný súhlas na predaj pozemku v rekreačnej zóne termálneho kúpaliska vo výmere 63 m² na vybudovanie trafostanice. Nasledovalo pridelenie uvoľneného bytu v 27 b.j. na Športovej č. 4 a predĺženie nájmu a uzavretie nájomných zmlúv nájomcami bytového domu.

V ďalších bodoch jednania boli schválené kúpne zmluvy na majetkovo právne vysporiadanie pozemkov, kde je vybudovaná občianska infraštruktúra, do majetku mesta. Poslanci schválil zámer podania projektu „Krajinno –architektonické riešenie vybraných parkových priestorov v Nesvadoch“ v celkovej hodnote cca 270 000 eur, z toho spolufinancovanie by činilo 8% oprávnených nákladov. Projekt obsahuje rekonštrukciu mestského parku a vytvorenie zelenej zóny v rekreačnej zóne TK.

Poslanci vzali na vedomie správu hlavnej kontrolórky o výsledku kontroly čerpania a vyúčtovania dotácií za rok 2023, kontrolu plnenia vybraných uznesení za obdobie január –február 2024 a o kontrole aktuálnych interných predpisov a VZN. V ďalšom bode poslanci udělili hlavnej kontrolórke súhlas na vykonanie inej zárobkovej činnosti v formou poradenskej činnosti v oblasti účtovníctva vo verejnej správe.

V poslednom bode jednania poslanci schválili návrh na odvolanie konateľky spoločnosti THERMAL Nesvady, s.r.o. a následne schválili návrh na vymenovanie nového konateľa, ktorým sa stal p. Ondrej Šuba. Jeho zároveň poslanci odvolali z funkcie člena dozornej rady spoločnosti.

22. augusta 2024 sa uskutočnilo 22. zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom poslanci vzali na vedomie plnenia úloh za uplynulé obdobie a správu o činnosti mestskej polície. Poslanci schválili Správu o plnení a čerpaní rozpočtu Mesta Nesvady k 30.6.2024 a správu hlavnej kontrolórky k tomuto bodu.

V nasledujúcich bodoch schválili Správu o hospodárení a činnosti MKS Nesvady k 30.6.2024 a Správu o hospodárení a činnosti organizácie Športové a turistické služby k 30.6.2024 ako aj správy hlavnej kontrolórky k uvedeným materiálom.

V piatom bode zasadnutia nasledovala Správa o stave pohľadávok mesta Nesvady k 30.6.2024, ktorú poslanci zobrali na vedomie. V ďalšom bode zasadnutia bola poskytnutá ústna informácia o stave organizačného zabezpečenia podujatia Nesvadské dni 2024.

Poslanci vzali na vedomie informáciu primátora mesta o Rozpočtových opatreniach Mesta Nesvady č.4/2024, 6/2024, a 7/2024. Ďalej nasledovala žiadosť COFEE RIO s.r.o. o prenájom nebytových priestorov v objekte Združených obchodných jednotiek na Obchodnej ulici č.28. Poslanci schválili podmienky obchodnej verejnej súťaže na prenájom.

V ďalšom bode poslanci zrušili časť uznesenia 18/2024-XII zo dňa 11.4.2024 a schválili nové znenie na zriadenie vecného bremena prospěch Západoslovenská distribučná a.s. na Brezovej ulici a schválili priamy predaj z majetku mesta pre Západoslovenskú distribučnú a.s. na vybudovanie kioskovej transformátorovej stanice v rekreačnom území termálneho kúpaliska za predajnú cenu 100,00 Eur.

V XII. a XIII. bode boli schválené výkupy pozemkov do majetku mesta, ktoré plnia verejnosprespešný účel. Potom nasledovalo schválenie zmeny nájomcu v nebytových priestoroch Domu služieb, a predĺženie nájomnej zmluvy pre spoločnosť EnviroLab s.r.o. v budove Zdravotného strediska.

V XIV. a XV. v bode zasadnutia bol schválený predbežný súhlas na prenájom poľnohospodárskej pôdy na 5 rokov pre spoločnosť AGRO-COOP Imeľ, a.s. a pre AGRORENT a.s. Nesvady, a to za 135,00 Eur/ha/rok.

V predposlednom bode jednania poslanci schválili poradovník žiadateľov o pridelenie bytu č.27 v bytovom dome na ulici Športová č.4. V poslednom bode rokovania, z dôvodu odstúpenia člena Komisie športu a mládeže Mestského zastupiteľstva v Nesvadoch, bol vymenovaný za nového člena Attila Bazsó.

Zoltán Kelemen



”Kurtyaszoknyás faluban születtem, férjem tökmagos, most a bicskásokkal élek és iskolát kerestem...”



Decsi Katalin vagyok, szeptember elsejétől a naszvadi magyar alapiskola új igazgató-nője. Kéménden születtem, férjem Decsi Attila érsekújvári születésű és családunk lakóhelyeként Gútát választottuk.

Már nem emlékszem a pillanatra, amikor eldönt, hogy mégsem orvosként segítem az emberek életét, hanem pedagógus leszek. Akkor igazán még nem is sejtettem, hogy hányféleképpen lehet ezen a pályán is az embereket támogatni.

Biológia – kémia szakos pedagógusként kezdtem a pályámat Gútán a Nagyboldogasszony Egyházi Gimnáziumban. Sok diák életébe igyekeztem elhozni e tantárgyak iránti érdeklődést, az élet összefüggéseinek megértését és a hit hatalmas erejének megismerését. Hálával gondolok vissza minden találkozásra.

Közben gyűltek a pedagógiai és szülői tapasztalataim is. Dóra és Anna lányunk nevelése is családnunk mindennapi részévé vált.

A család mindennapjait aztán kiegészítette egy következő feladat is. A katolikus egyház megbízott a gútai egyházi iskola vezetésével. Feladataim között szerepelt a gútai katolikus iskola megerősítése és bővítése. A nyolcosztályos képzést fokozatosan felváltotta az általános iskola, majd idővel az óvodát is megnyitottuk. Ugyan a nyolc éves gimnázium átalakult, de az iskola küldetése nem halványult, inkább erősödött: a hit erejével jelen lenni egymás életében. Tanítani gyermekeket, támogatni szülőket, pedagógust.

Amikor kinőttük az iskolát, lehetőségünk nyílt az eredeti épület felújítására és bővítésére. Hát ebben az időszakban is akadt az építkezés mellett is pedagógiai munka bőven. Ebben a korszakban kezdtem az alsótagozatos diákokkal is megismertetni a természet szépségét és szeretetét.

Szokrat gyűteni kicsi gyermek szemekben és szívekben, lelkesedést ébreszteni a teremtett világról is igazi pedagógiai munka.

Aztán vágytam valami többet tenni, nemcsak Gútaért, hanem a világról, elsősorban a felvidéki magyar oktatásért. Nem vágytam politikai szerepvállalásra, lehetőségem nyílt a nemzetiségi osztály működését szakmailag irányítani az oktatási minisztériumban. Hatalmas ajándékként és felelősségként éltem meg ezt a lehetőséget. Részévé válni a jövőnek, együtt gondolkodni, tervezni, alkotni, szolgálni a világunk alakulását.

A tervezés után pedig érik a megvalósítás. Az előttünk álló oktatási reform egy hatalmas fejlődési lehetőség a magyar nemzetiségi iskoláink számára is. Fejlesztani, fejlődni, generációkat felkészíteni a változó világ kihívásaira – pedagógiai feladat ez ám a javából. Azt érzem erre készültem egész pályafutásom alatt, hogy most jön még az igazi nagy szolgálat. A tavalyi év folyamán ezért váltam mentorrá. Olyan pedagógussá, aki támogatja kollégái szakmai fejlődését. Ilyen módon járulhattam hozzá – kollégáimmal együtt a felvidéki iskolák fejlesztéséhez.

Ehhez az új feladathoz kerestem iskolát. Iskolát, ahol vezetői tapasztalataimat ötvözve a pedagógusok szakmai tudásával együtt bátran elindulhatunk a változás útján és kitaposhatjuk azt az utat, amely az oktatási reform teljes bevezetését készíti elő és valósítja meg. Az így szerzett hiteles szakmai tapasztalatokkal pedig tovább tudjuk támogatni szűkebb és tágabb régióink iskoláit.

Hálásan köszönöm, hogy lehetőséget és bizalmat kaptam a naszvadi alapiskola vezetésére. Hálás vagyok az iskola pedagógusainak is, akikkel elkezdtük a közös munkát, fejlesztjük a naszvadi magyar alapiskolát.

Tisztelettel, **Decsi Katalin**,
igazgatónő

Tehetségdíj 2024

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége 2024. június 25-én Érsekújváriban, a CSEMADOK épületében rendezte meg a IX. FELVIDÉKI TEHETSÉGNAPOT.

Az SZMPSZ által meghirdetett pályázatra a hazai magyar tanítási nyelvű oktatási intézmények legtehetségesebb tanulóikat nevezhették be. Az ígéretes egyéni tehetségeket jutalmazták 6-18 éves korig, akik adottságukkal, munkájukkal kitűnnek társaik közül, egy-egy területen országosan vagy nemzetközi szinten versenyeken, fesztiválokon kiemelkedő teljesítményükkel bizonyították rátermettségüket az alábbi kategóriákban: természettudományok, társadalomtudományok, magyar nyelv és irodalom, zeneművészet, képzőművészet, előadóművészet, sport és mozgáskultúra. A pályázatra 66 oktatási intézményből 178 tanulóra 256 jelölés érkezett. 99 jelöltet javasolt a bizottság jutalmazásra, akiket felkészítő pedagógusaikkal meghívást nyertek az ünnepélyes keretek között megrendezett tehetségnapra.

„A tehetség és az elszántság képes akár szupersztári magasságokba is repíteni az embert.”

Az idézet Barabási Albert-László fizikustól származik, és a természettudományok kategória 35 díjazottja számára lehet vezérgondolat. Büszkén mondhatjuk, hogy a díjazottak között volt iskolánk kilencedikes diákja, Szighardt Anna, aki szorgalmáért, kitartó munkájáért követendő példa lehet kortársai számára.

A díjra való felterjesztésért köszönet az iskola vezetőségének és Lacza Nóra osztályfőnöknek.

PaedDr. Gátasi Irén
és Miskolczi Melinda



Szomszédi viszonyok ápolása, versenyek

Iskolánk csapata 2024. május 28-án részt vett az ógyallai alapiskola által megrendezett Feszty hét keretében megrendezett futballtornán. Az idei Feszty CUP minifoci számunkra emlékezetes marad, hiszen a fiúk, Csontos Adrián, Haris Dávid (9.oszt.), Kis Pisti Ádám, Fekete Fülöp Ferdinand, Szlávik Ádám, Stojka Viktor (8.oszt.), Bogner Bence és Szőke Zsolt (6.oszt.) Ilon Ferenc vezetésével megnyerték a kupát. Miénk lett a torna legjobb kapusa cím is Fekete Fülöp Ferdinand személyében.



Másnap iskolánk háromtagú lánycsapata – Balogh Laura, Miskolczi Noémi és Szighardt Anna (9.oszt.) szerepelt sikeresen a Feszty Árpád Műveltségi Vetélkedőn. A vetélkedő fő témája Feszty Árpád élete és munkássága, a Feszty - szalon évről évre ismétlődik. Az idei plusz feladat Munkácsy Mihály élete és munkássága volt, valamint néprajzi témában nagyapáink gazdasága (állattartás, pásztorkodás), illetve a vetéstől egészen az aratásig témakörben kellett kutatni és készülni a diákoknak. Mindig izgalmas feladat a puzzle kirakása. Ennek eredménye egy Feszty festmény, amit természetesen illik felismerni, sőt a képből kitakart szereplőt kitalálni. Egyik kedvenc feladat a képrejtvény, azaz tíz ismert szólás és a közmondás megfejtése. A versenynap első részében prezentációt adtak elő a lányok, melynek idei témája a naszvadi emlékpark volt. A vetélkedésben a nap végére a jól felkészült kilenc csapat között szoros küzdelem alakult ki, végül a lányok az 1. helyen végeztek és hazahozhatták a Feszty-vándordíjat, mely iskolánk falát díszíti majd egész évben.



Június 5-én egy újabb háromtagú csapat indult magát megmérgettni, ezúttal Gútára. A Nagyboldogasszony Iskolaközpont már hatodik alkalommal rendezte meg a „Heuréka!” magyar tudománytörténeti vetélkedőt alapiskolás diákok számára. Idén egy új témakört dolgoztak fel Híres magyar orvosok címmel, mely témájában olyan magyar kiválóságokkal foglalkozik, akik az orvoslás történetében jelentős szakmai eljárást, módszert, teóriát dolgoztak ki, s így tevékenyen hozzájárultak az orvostudomány fejlődéséhez. A vetélkedőt Dr. Kiss László nyugalmazott orvos, a zsűri elnöke nyitotta meg, aki előadásában az orvoslás fejlődéséről számolt be: A sebészet mérföldkövei a XIX. században című előadásában. Ezt követően tizenhárom csapat: Lakszakállas, Ekecs, Csicsó, Szentpéter, Búcs, Érsekújvár, Naszvad, Galánta, a magyarországi Seregélyes két csapata és Gúta mindhárom magyar alapiskolájának diákjai mérhették össze tudásukat. A szervezők több új feladattal is meglepték a versenyzőket. A becsületes felkészülés meghozta gyümölcsét, minden csapat sikeresen szerepelt. A lányoknak gratulálunk!

Miskolczi Melinda



Pre dušu

Nemám čas... krátka odpoveď, s ktorou sa často stretávame v každodennom živote a zrejme väčšina z nás ju veľmi nerád počúva. Potrebujeme pomôcť, poradiť alebo len byť vypočutý, ale nie je na to čas. Realita je, že nejedná sa len o frázu, ale nároky na nás neustále pribúdajú a sme veľmi zaneprázdnení ľudia. Výdobytky technológie ako telefóny, stroje, prepravné prostriedky by nás mali odbremeniť a teoreticky by sme mali mať viac voľného času ako naši predkovia. Zdá sa ale, že opak je pravdou. Sme neustále tlačení podávať ešte väčší výkon, zefektívniť procesy a urobiť toho čo najviac. Niekedy je to len obyčajná chamtivosť, ale domnievam sa, že najčastejšie ide len o systém, v ktorom žijeme a robíme veci podvedome. Zaneprázdnenosť a vysoké životné tempo má aj svoju daň, ktorú si často uvedomíme, žiaľ, až keď je už neskoro. Deti často vyrastajú s deficitom pozornosti zo strany rodičov (lebo rodičia majú veľa práce) a neskôr rodičia čakajú na svoje deti (ktoré nemajú na svojich rodičov čas, lebo majú toho veľa). Manželstvá a vzťahy trpia, rozpadávajú sa, lebo nie je čas do nich investovať. Zdravie človeka sa s odstupom času ozve kvôli nedostatku spánku, únavy, stresu a neustále zvyšujúcim sa nárokom. Naše vnútro - duša a duch, sú podvyživené a často sa cítíme tak prázdny. Biblia hovorí o jednom príbehu, ktorý sa udial pred cca 3000 rokmi, kedy bol Izraelský národ v Egyptskom otroctve. Tento príbeh je zapísaný v 2 knihe Mojžišovej (Exodus) od 1 kapitoly a je veľmi zaujímavý z viacerých dôvodov. Spomeniem len situáciu, kedy židovský národ vo veľmi ťažkej životnej situácii požiadal svojich nadriadených (faraóna), aby dostal možnosť zastaviť sa a obetovať Bohu. Jedná sa o bohoslužbu.

Prišla odpoveď, že im treba zvýšiť pracovné normy a ich záujem o bohoslužby pôjde do stratena (Exodus 5, 1-19). Poriadne zamestnaní a vyťažení ľudia nebudú mať čas riešiť duchovný život. Takto fungovalo otroctvo vtedy a zdá sa, že v tomto zmysle sa toho veľa nezmenilo. Niekoľko raz povedal, že si kupujeme veci, ktoré nepotrebujeme za peniaze ktoré nemáme, aby sme urobili dojem na ľudí, na ktorých nám ani nezáleží. Pre vyšší štandard, komfort, pre drahšie a krajšie materiálne veci mnoho ľudí sa dobrovoľne vydalo do "otroctva", kde to jediné, čo im ostáva, je už len odpoveď: "Nemám čas." Čas máme všetci rovnaký (24:00 hodín), ale sme si nastavili rozdielne priority. Máme pocit, že musíme takto fungovať, lebo by sa svet zrútil, keby sa zastavíme alebo sa niečoho vzdáme. Keď sa ale udeje nejaká tragédia (choroba, nehoda) tak zistíme, že sa dá zastaviť a zmeniť svoje priority. Biblia nás varuje pred takýmto hektickým životným štýlom a zároveň pozýva, aby sme sa zastavili a cielene vytvorili priestor pre oddych a tíšenie sa. Sobotný odpočinok, či nedelné bohoslužby sú skvelou príležitosťou sa zastaviť, zmeniť myšlienky. Potrebujeme ale aj počas pracovného týždňa si poupratovať svoj harmonogram a cielene vytvárať priestor pre vzťahy, na ktorých nám záleží, pre naše telá, aby si odpočinuli a pre našu dušu. Každý z nás potrebuje, aby dobrý Pastier - Pán Ježiš vstúpil do nášho životného príbehu a pomohol nám zbaviť sa toxických vecí, ktoré ničia naše životy, naše vzťahy a naše zdravie. Pozvi ho do svojej situácie a uvidíš ty aj tvoje okolie ten zásadný rozdiel.

ThDr. Ioan Dinu Lakatos, PhD.,
Pastor apoštolskej cirkvi Nesvady

Mesés pillantokkal teli „hatnap“ a Tátrában

„Aki nem hisz abban, hogy mennyi jó ember van, az kezdjen el valamit jól tenni, és meglátja milyen sokan odaállnak mellé.”

(Böjte Csaba)

A naszvadi Nyugdíjasklub vezetőségé elkezdte tenni a jót, első ízben szervezte meg a szépkorúak számára élményekben gazdag kirándulást.

Hétfőn reggel gyülekezés után újraindult negyven 60-70 és 80 éves örökifjú nyugdíjas. Pészgösköszöntő után ebéd, séta, pihenés. Így telt az első nap. Kedden wellnessezés, szerdán Selmecebánya romantikus épületeit csodáltuk meg, tisztelettel emlékeztünk Petőfi Sándor egykori iskolájának bejárata előtt. Csütörtökön barlanglátogatás. Azt a hegyet, ahol a sárkány is szerelemre lobbant az

Alacsony-Tátrában, ki nem hagytuk. Az a Chopok csúcsa, és ezt pénteken hódítottunk meg. Szombaton a bőséges reggeli elfogyasztása után indultunk haza.

Hálás szívvel mondok köszönetet az egész csapat nevében az ötletgazdának, az egész vezetőségnek. Jól éreztük magunkat, azt is elfelejtettük, hogy fáj a lábunk. Volt, aki a kerekesszékből felállt és velünk együtt fiatalosan rőtta a kilométereket, este pedig tánrcra perdült. Remélem, a jövőben is lesz hasonló rendezvény, kívánok hozzá kitartó erőt, türelmet és jó egészséget.

Tisztelettel,
Oriskóné Bencsik Klára



Rozhovor s riaditeľkou MŠ Nezábudka Lenkou Tóthovou

Lenka Tóthová – “Pomáhame nielen deťom, ale aj rodičom, ktorí to potrebujú – a každý z nás sa občas nájde v situácii, keď potrebuje pomoc.”

Lenka Tóthová pracuje ako riaditeľka škôlky Nezábudka na Sládkovičovej ulici. Keď sa s pani riaditeľkou rozprávate, vždy, keď príde reč na deti, oči sa jej rozžiaria a na tvári sa jej usadí úsmev. Prečítajte si neformálny a priateľský rozhovor s ňou:

1. Lenka, na začiatok nám povedz niečo o Tebe.

Pochádzam z Nesvad, z veľkej rodiny. Na strednú školu som išla do Levíc, študovať sociálnu prácu. Po strednej som cestovala, pracovala. Pripravila som sa na prijímačky na vysokú školu a dostala sa na Univerzitu Komenského v Bratislave. Vyštudovala som odbor Sociálny pracovník a vychovávateľ. Pracovala som v Bratislave, v súkromnej škôlke. Po ukončení bakalárskeho štúdia som externou formou popri práci dokončila magisterské štúdium. Po materskej dovolenke som pracovala v škole a keď sa uvoľnila pozícia riaditeľky v škôlke, prihlásila som sa na pohovor. Dnes pracujem ako riaditeľka a okrem toho som šťastnou a hrdou mamičkou troch úžasných chlapcov.

2. Znie to, akoby si od začiatku vedela, že chceš pracovať ľuďmi, konkrétne s deťmi.

Rozhodne áno. Pochádzam z veľkej rodiny, vždy som bola obklopená deťmi, aj dospelými. Žila som v dome, ktorý bol doslova otvorený pre každého. Mój tati pracoval s mladými v kostole, neskôr v Ymce a tento spôsob života, ktorý som zažívala v ranom detstve, ma inšpiroval, aby som si aj ja vybrala prácu zameranú na ľudí. Odmalicka som sa vedela vcítiť do detí, ktoré nemali všetko k dispozícii, alebo boli niečím odlišné a toto cítenie sa ma dotýkalo celý život. Preto, aj keď som krátkodobo rozmýšľala nad inými prácami, vždy som sa vrátila k rozhodnutiu, pracovať v tejto sfére. Koniec koncov som stredné dieťa, čo znamená, že som si v rodine musela hľadať svoje miesto, nebola som ani najväčšia, ani najmenšia, svoju cestu som si musela vydláždziť sama a to sa prenieslo na celý môj život.

3. Ako hodnotíš prácu v súkromnej škôlke v Bratislave?

Získala som tam prvé cenné skúsenosti, rada na to miesto spomínam. Bolo to prostredie, kde som dostala priestor na realizáciu, čo pre mladého človeka nie je samozrejmosťou.

4. Vedela si už vtedy, že by si chcela robiť aj riaditeľku škôlky?

Nie, nebola to moja ambícia, ale keď sa tá pozícia otvorila, uvidela som v tom priestor na moje povolanie, ktoré som cítila ohľadne detí. Až keď som potom vytvárala víziu na 5 rokov, uvidela som, že tu viem otvoriť tému inklúzie detí, aj rodičov. Uvedomila som si, že z tejto pozície mám dosah aj na upokojenie ich strachu a očakávaní ohľadne toho, čo čaká v škôlke ich dieťa.

5. Vzťahy s rodičmi detí sú pre Teba tým pádom určite dôležitou témou

Áno, rodičia mi nie sú ľahostajní. Je mojím cieľom, aby mohli spokojne odovzdať svoje dieťa do škôlky, s tým, že ho dávajú na miesto, kde nám na deťoch záleží a chceme im pomôcť, aby sa tu cítili dobre. Chcela som im ukázať, že mi záleží na ich očakávaníach, či obavách. V tejto pomoci vidím veľký význam, lebo pomáhame nielen deťom, ale aj rodičom, ktorí to potrebujú – a každý z nás sa občas nájde v takej situácii, keď potrebuje pomoc.

6. Je súčasťou tejto práce aj ďalšie vzdelávanie sa?

Celá táto práca je o vzdelávaní, takže aj keby to nebolo potrebné, aj tak si musím stále študovať veci, ktoré sa menia a napredujú. Tiež, podľa zákona každý, kto vykonáva funkciu v štátnej správe, musí mať tzv. funkčné vzdelávanie, ktoré absolvujem a hodnotím ho veľmi pozitívne. Je však veľa vecí na tejto práci, na ktoré nás žiadne vzdelávanie nepripraví. Ale o tom je práca pedagóga, musí v ňom byť aj niečo viac, minimálne veľký batoh trpezlivosti a láskavosti.

7. Si popri práci riaditeľky aj učiteľkou v triede?

Áno, som zároveň triedna učiteľka, takže som priamo s deťmi. Tak ako moje kolegyne, aj ja si tvorím každý týždeň plány, rozvrhy a aktivity. Rada chodím aj po ostatných triedach, považujem to za prirodzenú súčasť mojej práce, takže som v kontakte so všetkými deťmi. Bez tohoto kontaktu by pre mňa táto práca bola veľmi fádna. Zo zákona mám dokonca povinnosť chodiť do všetkých tried, aj keď dôverujem mojim kolegyniam, že si prácu robia s plným vedomím a svedomím a viem, že majú zdravo nastavené hranice.

8. Čo by si poradila v prípade, keď je dieťa v nejakom konflikte a zdôverí sa rodičom?

Keďže nie je v našej moci meniť iných, len seba samého, hlavne by som povzbudila rodičov, aby sa venovali svojim deťom a učili ich tomu, ako sa pozeráť na ostatných. Deti možno nepočúvajú všetko, čo im hovoríme, ale všetko pozorujú a práve rodič je ten, od koho sa učia ako sa pozeráť na iných a ako riešiť konflikty.

9. Čo pre Teba znamenajú Nesvady?

Keď som si zakladala rodinu, cítila som to, čo zrejme väčšina ľudí, že chcem svoje deti vychovávať na mieste, kde sa cítim bezpečne, s ktorým sa mi spájajú najkrajšie spomienky – a to boli práve Nesvady. Mám tu rodinu, priateľov známych. Som srdcový človek, dôležité sú pre mňa vzťahy a ľudia okolo mňa.

10. V čom sa Nesvady za posledné roky pre Teba zmenili?

Hlavne vnímam pozitívnu zmenu. Na to, že sme relatívne malé mesto, je tu dosť pracovných ponúk a mladí nemusia za každú cenu odchádzať preč. Niektoré tieto pozície priamo vytvorilo mesto. Veľkým plusom je samozrejme Thermál, doteraz tu takýto druh relaxu nebol. Aj to, že pri Thermáli vyrástli stavby a ľudia dostali možnosť podnikáť, považujem za skvelú možnosť. Tiež sa mi páči, že sa ešte stále dá všade dostať pešo, alebo na bicykli.

11. Kde vidíš v Nesvadoch priestor na pozitívny vývoj?

Prijala by som, ak by sa tu budovali ďalšie pracovné príležitosti. Aj aby sme lámali bariéry, ktoré nám bránia v spoločnej spolupráci. Chcela by som, aby sme sa posunuli vpred v rozvoji aktivít pre deti a mladých, aby sa nemuseli schovávať. Dlho pred deťmi zatvárame dvere s tým, že sú ešte malé, až kým neprídeme do bodu, keď od nich zrazu žiadame, aby niečo robili, aby boli zodpovední, naučení. A takto to nefunguje. Nedávame priestor deťom, aby boli samostatné, aby sa o seba vedeli postarať, aby si vedeli sami riešiť svoje problémy, aby sa vedeli postaviť za svoje názory. My sme tu na to, aby sme ich počúvali, aby sme im ukazovali, že keď spravia chybu, tak sa dá napraviť a ide sa ďalej. Máme tu mnoho nadaných detí, nielen na hudbu a šport, len im treba dať priestor a počúvať ich. Bude to prínos nielen pre nich, a pre ich rodičov, ale pre celú komunitu.

12. Čo máš na Nesvadoch najradšej?

To, že je to komunita ľudí, ktorí chcú tvoriť a prispievať do spoločného života. Každá skupina tu tvorí, napreduje. Napríklad stávanie 1. mája. Všetci sa na ňom spoločne podieľame, ľudia so slovenskej aj maďarskej kultúry, aj ja tam vystupujem, je to niečo, v čom sa všetci spoja. A je dôležité, že to dokážeme, nie je to samozrejmosť. Tá spolupatričnosť je to, čo mám na Nesvadoch rada. Za rozhovor srdečne ďakujem.

Emma Tóthová

Nyár, néptánc, hagyomány... – Határtalan Néptánc Tábor



Merre található a Meszeskitoló? Hány darab stoptábla van az alapiskola közlekedési parkjában? Hol helyezkedik el Csallóköz? Mit jelent a párta? Milyen tájszólásban beszélnek Sárközben? Hogyan is kell bekötni a naszvadi népviseletben az asszonyok fejét? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel és feladatokkal találkozhattak idén a táborozók az V. Határtalan Néptánc Táborban.



A tábor idén immáron ötödik alkalommal került megrendezésre a naszvadi Csemadok által. A tavalyi évek nagy létszámából kiindulva idén 2 korcsoportra osztottuk a tábort: az első két nap a 3. osztályosnál idősebb gyerekek, a harmadik és negyedik napon az annál kisebb gyerkőcök jöttek, a tábor utolsó napját pedig egy közös fürdőzéssel zártuk. Idén 43 táborozónk volt, a 3 éves korosztálytól egészen a 9. osztályosig. A két korcsoportnak különböző programokkal készültünk, természetesen a szokásos táncpróbák mellett, melyet a nagyigmándi Nóra néni és Pityu bácsi tartottak. A nagyok többek között teljesíthették a minden évben megrendezett Naszvad-kvizt, melyben a kérdésekre a választ a város különböző pontjain kell keresni, de emellett volt egy népművészeti óra is, melyben a

népművészetről, a régi élet mindennapjairól merhették össze tudásukat. A kicsikkel főleg a népi játékok alapjait fedeztük fel; Szabó Vera néni pedig mesét mondott, valamint szerencsefát is készíthettek vele a gyerkőcök. A táborban nagy szerepet kapott a kézműveskedés is: minden táborozó füzetet festett emlékül, de emellett só-liszt gyurmából és magvakból különféle díszeket, lovacskát csinálhattak, karkötőket fonhattak, a nagyobbak pedig a szövés alapjait is elsajátíthatták.



A tábor célja, hogy megismertethessük a gyerekekkel a népművészetet, az egykori mindennapokat, az örökségüket. Ezt nem csak magával a táncitanítással próbáljuk megtenni, hanem e mellett archív felvételeket nézhetek, melyekből a tájszólást, az énekeket hallhatták, valamint a szokásokat, a munkákat – mint például a kukoricamorzsolás – is igyekeztünk megismertetni velük. Úgy gondolom fontos, hogy ez a tudás fennmaradjon, és a gyerekek körében a legjobban ezt játékos módon, feladatokkal tudjuk átadni.

Akinek megtetszett a tábor leírása, esetleg úgy érzi, szívesen csatlakozna, azt szeretettel várjuk jövőre, addig pedig évközben szeretettel várjuk a Pettyem Néptáncsoportban is!

Simonics Réka



Elképesztő érdeklődés kísérte a II. Kézi Arató Versenyt

Szarba szökkent a búza. Kezdődik az aratás.

Ma már ugyan gépekkel, nem úgy, mint régen, amikor a férfiem-berek vállukra kapták a kiélesített kaszát, s nyomukban marokszedőkkel, kötözőkkel, vízfordókkal megindultak az érett kalászosoktól aranyló földekre, hogy rendre vágják a termést, ami a szegényebb embereknek akkortájt a túlélést jelentette, hiszen amíg kenyér volt, nem éheztek. Ma már mindez a múlté. Hogy ne merüljön feledés-be, a Csemadok Naszvadi Alapszervezete június 6-án immár második alkalommal szervezte meg a Kézi Arató versenyt, amelyre négy országból neveztek be a csapatok. A hagyományörző program közel hétszáz embert vonzott ki a város egyik külterületi parcellájára, ahová kimondottan erre a célra ültettek búzát.



Kilenc csapat (öt felvidéki, egy csehországi, egy erdélyi, két magyarországi) veselkedett neki az embertpróbáló munkának – számolt be a rendezvényről Simonics Tibor a Csemadok helyi alapszervezetének elnöke. – Surrantak a kaszák, gyarapodtak a kévék. Egyre nagyobb lett a tarló, és egyre jobb a hangulat, hiszen már látzott a munka eredménye. Szerencsére, igaz tűzött a nap, fúj a szél, így nem lehetett annyira érezni a rekkenő hőséget.”



A versenyt végül a Naszvadi Nyugdíjasok csapata nyerte meg. Második helyen az erdélyiek, míg harmadik helyen a bőszi Botték Bandája végzett. A prágai magyar diákok csapata pedig különdíjban részesült. „Nagyon örültünk, hogy a fiatalok csatlakoztak hozzánk, fontosnak tartják a kézi aratás hagyományának megőrzését és éltetését.”



Az ünnepélyes eredményhirdetés után pedig a színpad a táncosoké volt, akik településeik szépséges viseletében mutatták be táncukat. A népi hagyományok, népzene és néptánc találkozásában részt vett a Csehországi magyar szövetség mellett működő, Közép-Európa szerte ismert Nyitnikék néptáncsoport, a Kiskőrösi Szlovák Kisebbség népdalköre, citerazenekara, Szivárvány néptáncsoportja, a Szőnyi Duna népdalkör valamint az erdélyi Bálványosváraljáról érkezett Árvalányhaj néptáncsoport. A hagyományörző csoportok bemutatkozása után pedig kezdődött a várva-várt táncház, amelyben a Varjos zenekar muzsikált. A tökéletes nyár esti hangulat, a fantasztikus zene, rengeteg embert ragadott magával, akik együtt ropták a mezősegi és a kiskőrösi táncokat.



A II. Kézi Arató verseny a Neoton Infinity Együttes nagyszerű koncertjével ért véget. A nap azonban korántsem, hiszen a kilátogató vendégek, fellépők és a nap hősének számító aratók még sokáig beszélgettek.



Augusztus 20. - Szent István és az új kenyér ünnepe

Augusztus 20-a államalapító Szent István napja és egyben az új kenyér ünnepe is, 1991-től a magyar állam fő ünnepe. Napjainkra az aratóünnep motívuma is szépen beleilleszkedett az ünnepnap tartalmába: ország kenyerét és ország tortáját is választanak ez alkalomból. Naszvadon is minden évben megünnepelik ezt a kettős ünnepet, idén sem volt ez másképp. A szokásokhoz híven két helyszínen és időpontban folyt az ünnepség. Az első az augusztus 20-án tartott ünnepélyes szentmise volt a Szent József katolikus templomban. Az ünnepi mise kezdetén a helyi Csemadok szervezet képviselőibe öltözött tagjai bort és új kenyeret hoztak a templomba, amelyet a mise alatt Lormusz János lelkiatya áldott meg.



A másik ünnepség a kultúrház udvarán zajlott augusztus 23-án, pénteken, az esti órákban. Bevezetőül Páldi Nóra és Nagy László adta elő Tardos Péter - Geszti Péter Magyarország c. szerzeményét, majd az est házigazdája, Takács Zoltán mérnök üdvözölte a jelenlévőket, köztük a Rákóczi Szövetség alelnökét, Dr. Ősi Barnabást, a Csemadok Komáromi Területi Választmányának elnökét, Petheó Attilát, Naszvad polgármesterét, Molnár Zoltánt, Lormusz János lelkiatya, Decsi Katalint, az alapiskola újonnan megválasztott igazgatóját és Wittich Terézt, az imelyi Csemadok alapszervezet elnökét. Bevezető szavai után Dr. Ősi Barnabás mondott ünnepi beszédet. Városunk polgármestere, Molnár Zoltán is köszöntötte a jelenlévőket, majd felvágta a lelkiatya által megáldott új kenyeret. Kultúrmasor keretében fellépett közös dalelőadással Simonics Hanga és Bencsik Aliz, szavalattal a Mécsvirág Irodalmi Kör képviselője, Hengerics Márta, táncprodukcióval a helyi alapiskola tanulói, dalelőadással Rychel Adrianna, valamint a helyi Csemadok Búzavirág énekkara Bystrický Imre citerakíséretével. Az est hátralevő részében a Simple Band zenekar szórakoztatta a jelenlévőket.

Dobosi Henrietta



20. august - oslavy svätého Štefana a nového chleba



20. august je dňom svätého Štefana a tiež sviatkom nového chleba, a tento deň je od roku 1991 hlavným sviatkom maďarského štátu. V súčasnosti sa súčasťou obsahu sviatku stal aj motív dožinkových slávností: pri tejto príležitosti sa vyberá chlieb krajiny a torta krajiny. Tento dvojité sviatok sa oslavuje každý rok aj v Nesvadoch nebolo tomu inak ani teraz. Ako býva zvykom, oslavy sa konali na dvoch miestach. Prvou bola slávnostná omša 20. augusta v katolíckom Kostole svätého Jozefa. Na začiatku slávnostnej omše členovia miestnej organizácie Csemadoku oblečení v ľudových krojoch priniesli do kostola víno a nový chlieb, ktorý počas omše požehnal duchovný otec János Lormusz.



Druhá oslava sa konala v piatok 23. augusta večer na nádvorí kultúrneho domu. Po úvodnej piesni v podaní Nóry Páldi a Ladislava Nagyja prítomných, medzi nimi podpredsedu organizácie Rákóczi Szövetség dr. Barnabása Ősiho, primátora Nesvád Zoltána Molnára, duchovného otca Jánosa Lormusza, novozvolenú riaditeľku základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským Mgr. Katalin Decsi a Teréziu Wittichovú, predsedkyňu základnej organizácie Csemadoku v Imeli, pozdravil moderátor večera Ing. Zoltán Takács. Po úvodných slovách nasledoval slávnostný príhovor v podaní Dr. Barnabása Ősiho. Prítomných privítal aj primátor nášho mesta Zoltán Molnár, ktorý následne rozkrojil nový chlieb, požehnaný pán farárom Lormuszom. V rámci kultúrneho programu vystúpili so spoločnou piesňou Hanga Simonics a Aliz Bencsik, recitáciou Márta Hengericsová z Literárneho spolku Mécsvirág, tanečným vystúpením žiaci miestnej základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským, so spevom Adrianna Rychelová ako aj spevácky zbor Búzavirág sprevádzaný Imrichom Bystrickým na citare. Po zvyšok večera zabávala divákov skupina Simple Band.

Henrietta Dobosi

Naszvadi tánczenekarok

Mottó: A zenében a legjobb dolog, hogy mindenki megérti, függetlenül attól, hogy milyen nyelvet beszél. A zene mindig megújul, formálódik, így sosem unjuk meg. Zenével számos dolgot fejezhetünk ki, mint például az érzelmeinket és a hangulatunkat, elmondja rólunk, hogy kik vagyunk, de akár egy történetet is elmesélhetünk vele és tökéletes módja a szórakoztatásnak.

Sok jó zene, kevés színház

Lábszky Olivérnek, a HistóRia vezetőjének és dalszövegírójának a fejében már régóta motoszkált a gondolat, hogy dalai jó részének a felhasználásával egy összefüggő zenés történet alakítható ki. Az egyes dalok, mint a sztori mozaikdarabkái, jól illeszkednének egymáshoz. A tegnap előadott blues-rock koncert-musical című szerzeménye, a Mít ír az újság? című dal már a csapat első hanghordozóján szerepel, sőt, a második nagylemezre elkészült ennek a folytatása is. A két – szövegében összefüggő, de zenéjében teljesen különböző – dalt a zenekar a koncerteken legtöbbször egymás után adta elő, s akkoriban már megvolt a Rikkancs című dal alapötlete is, ami végül is csak mostanában készült el végső formájában.



„Fogalmam sem volt, hogy ez most musical vagy rockopera legyen, csak éreztem, sejtettem valamit, járt az agyam és elkezdtem dalokat írni. Itt több mindenről van szó. Elkezdtek a dalok formálódni, például a Jó annak, aki érti című számban énekelünk a jobb és a bal oldalról, mert ugye lehet jobbra menni, balra menni, de aki hátul marad, az meg annak a dolga lesz, aki azt választotta, de aki előre akar menni, az is mehet. Tehát ezek az áthallások is egy picit színezték a történetet a fejemben, és innen már egyszerűbb volt mindezt összefogni. Azt azért le kell szögezzem, hogy nekem fogalmam sincs az újságíráról, viszont szeretek újságot olvasni, szeretek belelapozni, szeretek elmélázni a híreken, a cikkeken, és ezek hatására néha megfogan bennem egy téma, egy dalszöveg. Itt van például a Kína című dal is... Amikor olvasod az újságot, nézed a tévét, meg a telefonodat babrálod, akkor összeáll egy dal abból, amit látsz, tehát a napi hírekből meg minden másból”, nyilatkozta nemrég a zenekarvezető. A HistóRia első korszakának tagjai azonban nem igazán láttak fantáziát abban, hogy egy ilyen, blues-rock zenekarra nem igazán jellemző, nem kevés időt és energiát felemészítő projekt részesei legyenek. (Csak a margóra jegyzem meg, hogy a Hobo Blues Band Vadászata pont ilyen ellenpélda, és a kockázatos vállalkozás végül bombasiker és azóta is hivatkozási alap lett.) A visszatérés után azonban zöld utat kaphatott Olivér elképzelése és a szavakat tettek követték.

„Megkerestem Borsó Ákost, akinek láttam egy előadását. Mivel nekem nincs tapasztalatom az ilyenben, ezért – mikor összefutottam vele az egyik előadásunkon – megkérdeztem tőle, hogy tudna-e ebben segíteni nekünk akár úgy is, hogy megrendezné azokat a jeleneteket, melyekben nemcsak a zenekar szerepel. Ő egyből azt mondta, hogy gyereünk, csináljuk meg, de kellene egy forgatókönyv. Mondtam neki, hogy itt nincs forgatókönyv, itt vannak a dalok”, mondta Olivér, majd így folytatta: „Ez a történet épp olyan zavaros, mint ahogy általában az újságokban szerepel, hogy az ember nem tud belőle kiigazodni. És ezt akár egy ilyen kis provokatív történetté lehet alakítani. Tehát van benne bőven kritika, egy kis szerelmi összefonódás, van benne háború, van benne szabadság, van benne minden, amit az újság megír. Mindig azt mondom, nem az volt a cél, hogy itt az újságból valamit mérítsünk, hanem az abban megjelent írásoknak egyfajta tükrét tartjuk a közönség elé, és a hallgatóság ezt aztán úgy értelmez(het)i, ahogy gondolja. Olyat találtunk ki, hogy az embereket figurák, bábuk fogják helyettesíteni. Meg se kell szólalniuk, de rajtuk lesz a mondanivaló. És akkor ezt úgy kell elképzelni, hogy ilyen papírmasé emberekre rá lesz írva az üzenet, rájuk lesz vasalva az újság.”



A bemutató előtt 20 perccel még épp hogy csak páran lézengtek a Tiszti Pavilon amfiteátrumában, de a kezdéskor már decens félház várta, hogy felcsendüljenek az első hangok. Nem rossz teljesítmény ez annak fényében, hogy egy óra múlva kezdődött a Németország–Magyarország labdarúgó mérkőzés a Nemzetek Ligája nyitányaként, ahol a „fritzek” bizony alaposan elpáholtak bennünket. Ezt csak azért jegyzem meg, mert talán pár perccel a kezdés előtt hangzott el az amfiteátrumban Olivér szájából az a mondat, hogy „Megverte az Aranycsapat fociban a németeket.” Ne szaladjunk azonban ennyire előre.



A műsor egy instrumentális betéttel kezdődött, amelyen már színpadon volt az est vendégzenésze, Szitási Zsolt, aki kiváló gitárjátékával az egész est folyamán támogatta a produkciót, „vastagabbá” téve a hangzást. A Mit ír az újság? újraértelmezésében azonban a két főszereplő, Nagy Boglárka és Tóth „Laca” László is színpadra léptek és az utolsó hangok lecsengéséig ők is végig a színpadon maradtak. Harmadiként a dal hagyományos verziója is felcsendült, majd a második része is, és valóban, Olivér ötlete a kellékek és a többszereplős megoldás jóvoltából még hangsúlyosabb lett, azaz az egymásba fűzött dalok egy igazi koncepcióvá fejlődtek, melynek lényege a mai korból, a ma társadalmából való teljes kiábrándultság. Ez azonban nem letargikus módon nyilvánult meg az előadás folyamán, hanem többféle síkon és többféle érzelmet, értelmezést megvillantva. Legyen az letargikus, kritikus, ironikus, sírva vigadós, reményteljes, kiábrándult, optimista, vagy éppen lesajnáló, tehát emberi, mint amilyen sokféle hangulatba mi is kerülhetünk egyes események hatására. És valóban, előkerült itt minden, ami a közéletben mostanság (de már akár száz éve, vagy még régebbi idő óta) foglalkoztatja az embereket. Az újságokban megjelenő hírek, információk, propaganda és a sok kacsa, a politika, a háború (sajnos a téma újra aktuális), az emberi kapcsolatok, a szerelem. Úgy gondolom, hogy a világnézeti különbségeket kizárva mindenki tapasztalhatja, hogy a bolygónk nem lett jobb hely, mint mondjuk 20 évvel ezelőtt, sőt, visszasüllyedtünk a hidegháborús évek szintjére.



Ez a mondanivaló a sorok között és olykor direktebb módon a színpadon is megjelent, azonban nem célzatosan megnevezve a „bűnösöket”, hanem mintegy általános kórképet tükröként élénk tartva, amelynek kialakulásában a politikusok, a háttérhatalom, a média éppúgy ludas, mint mi, a gyakran hiszékeny és indulatos emberek. A világ jóvátételéhez azonban a béke hangsúlyozása és a baráti jobb nyújtása sosem válhat klisévé, még akkor sem, ha ez itt most egy sematikus megoldásnak tűnhet. Egy rockmusical azonban nem nyújthat 800 oldalas béke-tervet, mint ahogy a Jézus Krisztus Szupersztár sem lehetett annak idején egy prédikáció. Igen, néha az utalások egyértelműek, már-már profának, de a keret más nem is tesz lehetővé. Olivér dalszövegei viszont ezt kellőképpen ellensúlyozzák, hiszen úgy hitelesek, hogy közben nem szájbarágóak.

Ez a blues-rock koncertmusical nem akart több lenni annál, ami. Ez lehet éppúgy az előnye, mint a hátránya. Olivér azt is megemlítette, hogy igazából ez még csak afféle főpróba és az igazi színpadi verzió bemutatására jövőre kerül sor a dunaszzerdahelyi Csaplár Benedek Városi Művelődési Központban. Egyfelől a Tiszti Pavilon szabadtéri színpada nem is arra lett kitalálva, hogy ott zsinórpadlásos színházi estek valósuljanak meg, hiszen nincs is zsinórpadlás, másfelől viszont musicalnek (még ha koncertmusicalról beszélünk is) nem igazán volt nevezhető az előadás, hiszen színház nem volt benne sok. Sőt, szinte semmi. Nem tudom, hogy a puritán színpadiasság a koncepció, illetve az idő- és a pénzhány számlájára írható-e, de ha ezt az előadást úgy mond főpróbának kell tekintenünk, azt színházi vonatkozásban így is kevésnek tartom. Az oké, hogy nincs forgatókönyv (nem is kell, hiszen a dalok kellőképpen egybetapasztják a koncepciót), és még azt is el tudom fogadni, hogy a „nulladik verzióban” a színházra utaló kevés jel közül a legmarkánsabb a minimális díszlet volt, ami az előadás elejétől a végéig a színpadon szerepelt. Nem igazán volt hangsúlyos a rendező Borsó Ákos szerepe a három-négy narrált szövegrészen kívül, hiszen csúnya szóval elve a „színpadiasság” leginkább a két vendégszereplő és Olivér leleményességének, az ő gesztikulációinak, testjátékainak köszönhetően nyilvánult meg, de azok sem tűntek rendezői instrukciónak, hanem inkább ösztönös „mutatványoknak”.



Úgy, ahogy annak idején a Vadászat színházi bemutatója sem volt színdarab, rockopera vagy musical (pedig ott több volt a színészi alakítás, na persze nyilván több szereplő is volt és abban az esetben költségvetésről is beszélhetünk), úgy a Mit ír az újság? „demó verzióját” sem éreztem annak, így talán első körben találhatóbb lett volna tematikus, vendégszereplős nagykoncertként meghirdetni, és akkor senkit sem ért volna csalódás. Nem vagyok színikritikus és nem is akarok az lenni, de színészi/színházi szempontból még a szerény körülmények ellenére is többet ki lehetett volna hozni ebből a helyzetből. Gondolok elsősorban a narráció mellett vagy helyett a két szereplő rövidebb dialógusaira, vagy éppen leülhettek volna az asztalhoz (ha már ott volt) egy kávéra, s közben szemlélhettek volna az újságokból egy-két cikket, amelyek aztán zeneszámok formájában „megelevenedhettek” volna.



Az úgymond színházi rész után azonban essék szó a zenei részről is, amibe még a rosszakaratúak sem köthetnének bele, hiszen a visszatérő HistóRia legjobb koncertjét láthatuk, mondom ezt úgy is, ha úgymond „kizárjuk” a vendégszereplőket, de természetesen ők még emelték a produkció színvonalát, de erről majd később. Nyilván az utóbbi hónapok rengeteg próbája megtette a magáét, a régi dalok kellőképpen összecsiszolódtak, és azt se feledjük, hogy az est folyamán nagyon sok új dal is elhangzott, s gondolom, némelyküket még finalizálni kellett ahhoz, hogy színpadképes legyen. Ezenkívül Szitási Zsoltnak az egész repertoárt, a vendégművészeknek pedig az összes énekdallamot memorizálniuk kellett. Mindez olyan pazarul sikerült, hogy egy összeszokott „tandem” látványa süttött a színpadról. Egy odatévedt, a csapatot nem ismerő zenerajongó biztosan nem mondta volna, hogy itt most egy ősbemutató elevenedik meg, mert mindenki úgy teljesített, mintha hosszú évek óta ezt a műsort játszanák. Szitási Zsolt kellő alázattal a háttérben hozta azt, amit kell, de amikor szólisztikus szerepe volt, akkor sem jött zavarba, briliáns játékaival lenyűgözte a hallgatókat. Käfer Bálint talán ennyire még nem „lubickolt” a szerepében, mint most, érezni lehetett, hogy az egész koncert folyamán élvezte, amit csinál, játéka spontán és ihletett volt. Épp úgy kiemelhető Antal Otti basszusgitáros, aki kisebb szólókat is bemutatott, és „cuccának” hangzása is kellőképpen

markáns, de Pásztó „Teve” Tibor is kitett magárt a dobucc mögött. A frontember Lábszky Olivér még a tőle elvárható magas színvonalat is „megugrotta” az alkalomhoz illő „vizuális tuningokkal”, átöltözésekkel. A hangzás is kellőképpen markáns volt, ami Izsák Gábor „Bisut” és csapatát dicséri. A produkciót vizuális vetítés is színesítette, Fazekas Dániel „Fada” pedig a narrátor és műsorvezető szerepét töltötte be. Kevés szót ejtettem még a vendégművészekről, Nagy Boglárkáról és Tóth László „Lacáról”, akik kiváló teljesítményt nyújtva, hiba nélkül hozták szerepeiket. Zeneileg ez egy tíz-pontos előadás volt, ami méltóképpen veszi fel a versenyt akármilyen magyarországi sztárprodukció koncertjeivel. A hazai fesztiválok és falunapok szervezőinek is melegen ajánlom fő műsoridőbe, a magyarországi („sztárok”) HELYETT, mivel zeneileg és mondanivalóban is többet nyújt, mint az amúgy kidolgozott, de sokadjára már végtelenül unalmas bejáratott sablonkoncertek. És ez végre igazán a MIÉNK, felvidéki magyaroké. Mit lehetne a saját közönségünknek a legjobb szívet kinnlani azon kívül, mint egy ízig-vérig eredeti felvidéki produkciót, ami nem az aktuális pályázati támogatások kiírásának függvényében és szája íze szerint fogant? Jövőre pedig várjuk a tényleges koncertmuscalt!

Lacza Gergely,

megjelent a Ma7 felvidéki médiacsalád honlapján.



Hétfájdalmú Szűzanya kápolna csaknem 80 éve díszje településünknek



Az eltelt évek alatt falai feláztak, a tető megkopott a vakolat megpedezett. A tél folyamán az ajtót újra, immár sokadik alkalommal megromgálták, ezért magától értetődőnek tűnt, hogy eljött a teljes felújítás ideje. A munkálatok ez év májusában kezdődtek, és augusztusig tartottak. Ez alatt az idő alatt a belső és külső tér vakolata ki lett javítva, valamint újra festve. Ezeket a munkálatokat a ROTOBAU s.r.o. végezte el térítés mentesen. A tető is új festékréteget kapott, valamint a villanyhálózat is fel lett újítva. A megromgált ajtó is visszakapta régi arculatát. A csatornát is cserélni kellett, hogy megakadályozzuk a további beázásokat. Ezeket a munkálatokat mesterek végezték, viszont a többi apró javítás, festés, takarítás önkéntesek kezének munkája. Köszönet illeti a kápolna gondozását jelenleg végzőket, akik időt, energiát nem sajnálva a munkálatokat szervezték, és lépésről lépésre a felújítást befejezték. Továbbá köszönet mindenkinek, akiket felsorolni sokáig tartana, hogy munkájukkal, tanácsaikkal, adományaikkal segítették a renoválást.



A munkálatok befejeztével a kápolnát szeptember 15.-én, Hétfájdalmú Szűzanya ünnepén, Mons. Kiss Róbert általános érseki helynök, Jelencsics Erik atyával és Lormusz János esperesplébánossal együtt megáldották, hogy újra régi fényében tündökölve fogadja a hozzá fohászolókat és vigyázzon reánk.

Legyünk büszkéek elődeink munkásságára, vigyázzunk emlékeinkre, hogy ne váljanak az enyészet martalékává és őrizzük meg azt a keveset, amink maradt, az elkövetkező generációknak.



(Hétfájdalmú Szűzanya) kápolna Naszvad

A kápolnát az 1870-es években Asztalos Árpád (sz. 1920) dédszülei, Major János bognármester és neje Brúszel Teréz építtették, valószínűleg tapasztott sövényfalból vagy vályogból, ugyanis Asztalos Á. emlékszik rá, hogy gyermekkorában nagyanyja szokta annak falát tapasztani. Major János annak idején a falu búcsúvezetője volt, s gyakran vezetett búcsúkat Sasvárra, Máriavölgybe és Pozbára. Az oltáron egy sasvári pietá másolata volt, amit valószínűleg Sasvárról hozott magával. Az ajtó fölött volt egy kótábla is, ami azt hirdette, hogy ki állította és mikor a kápolnát. 1938-ban a határmódosulás után a naszvadiak a kápolnától kb. 20 méternyire keletre emlékül egy hármashalmot hordtak össze földből. Közben a kápolna már igencsak megromgálódott (a pap ki is prédikálta, hogy nem gondolják rendesen), a megnövekedett autósforgalom miatt útban is volt, ezért 1946-ban, a hármashalmot elplanírozva, annak helyén egy új kápolnát építettek. Az eredeti ajtaja fölött lévő felirat nyomtalanul eltűnt, így Asztalos Á. csupán gyermekkorából emlékszik vissza, hogy nagyjából mi volt rajta. Az eredeti sasvári pietá-másolat a plébániára került, s az új oltárra egy nagyobb méretű (valószínűleg gipsz) másolat került. Alatta szent sír. A Reško Sádor által írottak, hogy a kápolnát 1938-ban emelték, tehát nem felel meg a valóságnak (vö. Reško 1997, 65). Bizonyítja ezt többek között Tóth János is (sz. 1918), aki a kápolna közelében lakott és gyermekkorában naponta előtte járt el iskolába. Azt is elmesélte, hogy a kápolna ajtaján bedobált aprópénzt a vásott gyerekek, hogyan lopták ki: levágtak egy fűzfahusángot, annak végét behasították, amiben egy tenyérnyi pléhdarabot szúrtak. Az egészet bekenték friss tehénlepénnyel, s az ablakon benyúlva, azzal szedték össze a pénzt (a tehénlepény ragasztószerűen szolgált, s beleragadtak a pénzérmék). Asztalos Árpád felesége, Bódis Gizella (sz. 1921) 1935-ben le is rajzolta az eredeti kápolnát.



A hármashalom kápolnát 1938-ban emelték Naszvad Magyarországhoz csatolásának emlékére, a körülötte lévő parkot hármashalom formájúra rendezték. 1946 után a kápolnát eredeti helyéről mintegy 20 méternyire, a hármashalomra helyezték át. A kápolna téglalap alakú kis építmény véghomlokzattal, amely fölött kis bádogtorony emelkedik. A kápolna szentélye egyenes záródású, a sarkak lekerekítve. A kápolna homlokzatát falsávok tagolják.” (Reško 1997, 65).

Liszka József: Szabadtéri szakrális kisemlékek és a hozzájuk kapcsolódó hagyomány a szlovákiai Kisalföld keleti felén



Megemlékezés
az **ARADI**
vértanúkra

2024. október 6.
(vasárnap), 18:00

Naszvadi Csemadok
előtti emlékpark

Fellépnek
az **Alapiskola tanulói.**

Ünnepi beszédet mond
Gubík László.

Alapiskola Naszvad





OTVORENÉ - KAŽDÝ DEŇ 10:00 - 21:00
NYITVA - MINDEN NAP 10:00 - 21:00



Társasági rovat – Spoločenská rubrika



Jún

Baltazár Bódis (73)

Tibor Petró (70)

Alžbeta Szabová, rod. Pupáková (98)

Gejza Duka (56)

Júl

Mária Richterová, rod. Harišová (88)

Anna Barkociová, rod. Ponická (89)

Valéria Litavszká, rod. Podobná (68)

Štefan Závodský (74)

František Kiš (74)

Štefan Feješ (68)

Ladislav Haris (91)

August

Jozef Szlávik (66)

Judita Pihir Ondrejová (39)

Gizela Bazsóová, rod. Harisová (74)

Alžbeta Harisová, rod. Győreová (80)

Mária Dévaiová, rod. Kuczmanová (76)

September

Oľga Szárazová, rod. Kováčová (75)

Anno 1932. augusztus - szeptember

A veres kakas pusztítása Imely községben.

Az ottani tűzoltóság segítségére siettek az ógyallai, a bajcsi és a naszvadi tűzoltók.
Az imelyiek szomorú éjszakája.

Saját tudósítónktól.

A nehéz napi munkától agyon csigázva, Imely község lakosai már korán pihenni tértek és néma csend borult az egész községre.

Éjjel tizenegy óra lehelett, amikor rémes kiabálás rázta föl a falu csöndjét:

— Tűz van! Tűz van! — hangzott a rémes kiáltás.

A kiabálást még félelmetesebbé tette a kutyák keserves nyitása.

A tűz Závorszky József imelyi gazda szérniskertjében keletkezett és hatalmas lángok esaptak föl hamarosan az ég felé.

A tűzoltók azonnal riadót fuvattak. Bár az imelyi tűzoltók nagyon szerények voltak és gyorsan oltották a tűz színhelyén, mégis, mire odaértek, a tűz már átesapott Závorszky József szérnijéből a szomszédba, Vrábel Zsigmond községi kisbirtó házára.

A bűz elem itt se állapodott meg, hamarosan átterjedt Jakubács Kál-

Komárom, október 11.

mán és Jakubács Gáspár portájára is. A tűz megfékezésére az imelyi tűzoltók emberfeletti munkája kevésnek bizonyult. Szerencse, hogy a falvak tűzoltóságai között az egymáson való segítség elve nagyon szépen ki van fejlődve és az imelyiek se maradtak magukra a nagy veszedelemben, mert hamarosan a faluba robotgatt az ógyallai, a bajcsi és a naszvadi tűzoltók feetskendő és szerkocsiaikkal.

Most már négy község bátor és edzett tűzoltósága vette föl a harcot a mindegyre nagyobb teret hódított bűz veszedelemmel, a tűzzel. Így is több órai fárasztó munkába került, amire a tüzet teljesen eloltották a megrémült lakosság kétség és remény között vergődő nagy félelme között.

A kár igen nagy és annak csak egy része térül meg biztosítás útján. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A vizsgálatot azonnal megindították.

Tömeges kolbászmérgezés Imelyen és Naszvadon.

Olcsó husnak ezuttal igazán hig volt a leve.

Naszvad, — augusztus 23.

Nagyarányu husmérgezés történt a napokban Imelyen és Naszvadon. Gasparik hentes néhány sertést vásárolt Imelyen, amelyek állítólag betegek voltak.

A disznó husából kolbászt csinált s kihirdette, hogy igen olcsón adja. Az olcsó kolbászt sokan vették.

Néhány családnak nyomatékképpen, ajándékba is adott a kolbászból.

Pár óra múlva néhány család husmérgezés tünetei közben megbetegedett.

Azonnal orvost hívtak Érsekújvárból s az orvos gyomormosást alkalmazott.

Alighogy egy családnak nyújtott első segélyt, többen is jelentkeztek s nemsokára a mérgezetek száma megközelítette a százat.

Erre már több orvost is kellett hívni, akik sürgősen nekiláttak a munkának.

Ugyanabban az időben Naszvadon is többen betegedtek meg husmérgezésben.

Naszvadon Ollé mészáros árulta a romlott kolbászt s itt 16 esetben kellett gyomormosást alkalmazni. A hatóság azonnal nyomozást indított s kiderült, hogy valóban romlott húst árult a két mészáros, akiket őrizetbe is vettek. Később szabadlábra helyezték őket, de az ógyallai jársbiróság megindította a vétkes mészárosok ellen az eljárást.

NASZVADI AK POLGÁRI EGYESÜLETE



OBČIANSKE ZDRUŽENIE NESVADČANOV

www.novumnaswod.sk

Kiadja: Občianske združenie Nesvadčanov - Naszvadiak Polgári Egyesülete, Jánošík u. 19., 946 51 Naszvad. **Felelős kiadó:** Kelemen Zoltán, **Szerkesztők:** Dobosi Róbert, Kelemen Zoltán, Simonics Tibor, Takács Zoltán, **Grafika, tördelés:** OpenM **Engedélyszám:** EV4445/11- engedélyezte az SzK Kulturális Minisztériuma. **ICO:** 42205573

Elérhetőség: novum.naswod@gmail.com, A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét. A Novum Naswod közéleti lap kiadása Naszvad város támogatásával valósul meg.

Vydáva: Občianske združenie Nesvadčanov - Naszvadiak Polgári Egyesülete, Jánošíkova 19, 946 51 Nesvady. **Za vydanie zodpovedá:** Zoltán Kelemen, **Redaktori:** Róbert Dobosi, Zoltán Kelemen, Tibor Simonics, Zoltán Takács, **Grafika, zalamovanie:** OpenM, vyd. Ministerstvo kultúry SR pod ev. č. EV4445/11. **ICO:** 42205573

Kontakt: novum.naswod@gmail.com. Názory publikované v mesačníku nemusia byť totožné s názormi redakcie. Vydávanie spoločenského časopisu Novum Naswod sa realizuje s finančnou podporou Mesta Nesvady.